

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

गुरुजी (स्वामी) १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००



विज्ञाने चार.

गुरुजीकी महार.

१. गुरुजीकी महार. २. गुरुजीकी महार. ३. गुरुजीकी महार. ४. गुरुजीकी महार. ५. गुरुजीकी महार. ६. गुरुजीकी महार. ७. गुरुजीकी महार. ८. गुरुजीकी महार. ९. गुरुजीकी महार. १०. गुरुजीकी महार.

११. गुरुजीकी महार. १२. गुरुजीकी महार. १३. गुरुजीकी महार. १४. गुरुजीकी महार. १५. गुरुजीकी महार. १६. गुरुजीकी महार. १७. गुरुजीकी महार. १८. गुरुजीकी महार. १९. गुरुजीकी महार. २०. गुरुजीकी महार.

२१. गुरुजीकी महार. २२. गुरुजीकी महार. २३. गुरुजीकी महार. २४. गुरुजीकी महार. २५. गुरुजीकी महार. २६. गुरुजीकी महार. २७. गुरुजीकी महार. २८. गुरुजीकी महार. २९. गुरुजीकी महार. ३०. गुरुजीकी महार.

३१. गुरुजीकी महार. ३२. गुरुजीकी महार. ३३. गुरुजीकी महार. ३४. गुरुजीकी महार. ३५. गुरुजीकी महार. ३६. गुरुजीकी महार. ३७. गुरुजीकी महार. ३८. गुरुजीकी महार. ३९. गुरुजीकी महार. ४०. गुरुजीकी महार.

४१. गुरुजीकी महार. ४२. गुरुजीकी महार. ४३. गुरुजीकी महार. ४४. गुरुजीकी महार. ४५. गुरुजीकी महार. ४६. गुरुजीकी महार. ४७. गुरुजीकी महार. ४८. गुरुजीकी महार. ४९. गुरुजीकी महार. ५०. गुरुजीकी महार.

५१. गुरुजीकी महार. ५२. गुरुजीकी महार. ५३. गुरुजीकी महार. ५४. गुरुजीकी महार. ५५. गुरुजीकी महार. ५६. गुरुजीकी महार. ५७. गुरुजीकी महार. ५८. गुरुजीकी महार. ५९. गुरुजीकी महार. ६०. गुरुजीकी महार.

१०५७८

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૦૫૭૮- વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ વિશાલે ૨૧૧૨

વિષય ૮૩૬૮:૪ ૩૬૮

દોબાચા.

સાહેબો,

ગાના અચસી શય હે, કે છસસે હુરએક છ-શઉર
ઉસકી ખુબીકો પેહ-છાનતા હે, ઇનસાન તો ગાન તાનકે
મુરસે મસ્ત હો-જાતે હે, લેકીન હુયવાનબી ઉસસે ખુશ
હોતે હે.

જો લોગ ગાન તાનકે શૌકીન હે, વોહ હમેશા નઈ
નઈ તર્જકે ગાનોંકી તલાશમેં રેહતે હે. મેને ગાનોંકી ઇસ
કિતાબેં અલગ અલગ છાપ કર શાયે કી હે. ઓર ઉનમેં
હુર કિસમકે ગાને, દાખીલ કીયે ગયે હે. લેકીન શૌકીન
લોગ નઈ કિતાબેં તલબ કરતે હે, ઇસલીયે ફીલ-હાલ ચે
કિતાબ “વિસાલે ચાર, ઉર્ફ કબ્વાલીકી બહાર.”
છપવા-કર શાયે કી હે. ઉમ્મીદ હે, કે શૌકીનોંકો ઝુર પસંદ
આયેગી. કયું કે ઇસમેં ચુનીદા ગઝલેં, વ-ગયસ દીલ-પસંદ
ચીઝેં હે.

ઇસ કિતાબકે સિવાયે દુસરી ગાનોંકી ઓર દીની
કિતાબેં હમારે પાસ મૌજુદ હે. અનમેંસે અંદ કિતાબોંકે
નામ ઇસકી પુશ્ત-પર લીખે ગયે હે. કિતાબોંકી ફેહરીસ્ત
મુફ્ત રવાના કી-જાયેગી.

મુ. બીલીમોરા }
દગડી સ્ટોર. }

રાકીમ દુઆગા,
મીર સૈયદઅલી કાહરી.

ગરુડોત વિદ્યાપીઠ ગોથાલય
અમદાવાદ
શુભરાતી શ્રીપીરુઈટ-સંગ્રહ
૧૦૫૭૮

બનાવનાર તથા જાણી પ્રગટ કરનાર
મીર સૈયદઅલી કાદરી, બીલીમારીઆ.
પ્રમિદ કરવાનું ઠેકાણું—દેગડી સ્ટ્રીટ બીલીમારા.

સમસ્ત લીંગના બનાવર ગાંડી ખામે આવેલા “શંકર” પ્રીન્ટીંગ
અલગ નામનાબુનાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે જાણ્યું.

વિસાલે ચાર, 

ઉર્ફ

 કવ્વાલીકી ખહાર.

હિસ્સા પહેલા.

ગઝલ. ૧

હર શયમેં તુ ખ્યારે જલ્વા દીખા રહા હે,
હયરાં બનાકે ખ્યારે બન બન ફીરા રહા હે.
ગુલશનમેં ફુલ બન-કર હર શાખ-પર તુ મેહકા,
કહીં શોરે ઇંદલીબ અબ ગુલ પર મચા રહા હે.
હર નખલ ઓર ગુલ-પર દેખા ને તુર તેરા,
સલ્લે અલાકા બુલબુલ ગોગા મચા રહા હે.
કહીં ખુસા ઓર હારન કહીં ઇસા ઓર દાઉદ,
કહીં મીમ બન-કર અહમદ કલમા પડહા રહા હે.

કહીં સાલુદ ઐર મસલુદ કહીં તાલીબ ઐર મતલુબ,
 હર રંગમેં તુહી તુ મુખડા દીખા રહા હે.
 મસલુદમેં બુત-કદમેં કાઅબમેં તુ ખ્યારે,
 કીસ કીસ તરેહ તુ ખ્યારે મુજકો લુભા રહા હે.
 મુફતસે મુંતેઝીર હે દીદારમા તુમ્હારે,
 નાકીસકો ઇશક તેરા દર દર દીરા રહા હે.

ગઝલ. ૨

મોહમદ મુસ્તફા સલ્વે અલા તુરે ખુદા તુમ હો,
 રીસાલના ખતમ હે તુમ-પર હુખીએ કીખીયા તુમ હો.
 પટા વેતા હે બે-કસ હીદમેં ચે ઈસ તરેહ શાહા,
 મુઝે જલ્લા દીખા-દો દીલકી અય સાહેબ દવા તુમ હો.
 ચેહી મેરી તમન્ના હે ચેહી હે આરઝુ દીલકી,
 બુલા લીજે વહાં શાહા જહાં રૈનક-દીઆ તુમ હો.
 તુમ્હારે દસ્તે શક-કતસે મેરે દીલકો હુઈ તસકી,
 મેરે ઈસા મગર સચ હે કે મહબુબે ખુદા તુમ હો.
 બડા રત્ના હે સબ પયગંબરોંમેં આપકા બે-શક,
 કલામુલ્લાહ શાહીદ હે કે ખતમુલ-અખીયા તુમ હો.
 ખીલાદો અબ તો મુઝકો શરબતે દીદાર આ હઝરત,
 તુમ્હી આલમકે મકસદ હો હમારે મુદ-દઆ તુમ હો.

વસીલા હૃદયકે દીનકા યે વાહીદ તુમસે કેહતા હે,
શકાયતકે લીયે મેરી મોહંમદ મુસ્તફા તુમ હો.

ગઝલ. ૩

હોતા હે સદા જુક ખુદાકા મેરે દીલમેં,
મહબુબે ઇલાહીકા હે હુજરા મેરે દીલમેં.
જલ્વા મેરી આંખોંમેં નકશા મેરે દીલમેં
આ-જ મેરી આંખોંમેં સમા-જ મેરે દીલમેં.
બસ જલ્લે ઇસી હીંદસે બસ-જલ્લે ઇલાહી,
મક્કા મેરી આંખોંમેં મદીના મેરે દીલમેં.
પડહતા હે હુમેશા કોઈ અલ્લાહસા મુશતાક,
અસ્માયે મોહંમદકા વઝીફા મેરે દીલમેં.
મહબુબ કીસી તરેહસે લેલે મેરે દીલકો,
રેહતા હે મેરા આહને-વાલા મેરે દીલમેં.
આતી હે મોહંમદહી મોહંમદકો સદાયેં,
અકબર હે મોહંમદહી સમાયા મેરે દીલમેં.

ગઝલ. ૪

રંગ લાઈ હે જહાંમેં મુસ્તફાઈ આપકી,
હીર ગઈ સારી ખુદાઈમેં હુદાઈ આપકી.

આગે આગે આપ લેજી વહાં ગુનેહ-ગારોંકી સદ્,
 લે-ચલી જનતમેં હમકો પેશવાઈ આપકી.
 થી મેરી કીસમત કહાં પાતા મોહમદ-સા નખી,
 અય ખુદા કુરબાન યે હે કીખોયાઈ આપકી.
 આંખેં કયા રૌશન હુઈ આલમ મુનવ્વર હો-ગયા,
 આશીકો અદલાહને સુરત દીખાઈ આપકી.
 અય શહે આલમ મદીનેમેં હમેં ખુલવાઈયે,
 સલ્તનતસે હે કુઝું હમકો ગદાઈ આપકી.

ગઝલ. ૫

ગર ઉલફતે નખીમેં અય દીલ ફીગાર હોતા,
 દાગોંસે સીના અપના રશકે બહાર હોતા.
 ગર હીંદસે ખુલાતે તીખામેં મુજકો શાહા,
 કયું અયસા મેં તડપતા કયું અરક-બાર હોતા.
 ને બખ્શતા ખતાયેં સદકેમેં મુસ્તફાકે,
 બંદોમેં મેંલી યા રબ તેરે શુમાર હોતા.
 કરતે ન ને શકાઅત તુમ આસીયોંકી મવલા,
 દરીયાયે ગમસે બેડા કયું-કર યે પાર હોતા.
 હમીદ હોતી કયુંકર બખ્શીશકી આસીયોંકો,
 તેસ ન-ને સહારા રોજે શુમાર હોતા.

નબ્બાબ મુઝપે ખુલતા સબ રાઝે નહનો અક-રબ,
ગર દીલકે આઈને-સે આઈલ ગુખ્તર હોતા.

ગઝલ. ૬

ઉસ છીલે વહુશીકી વહુશતને તો ફસવા કરદીયા,
ખુદ તો દીવાના બના મુજકો તમાશા કર દીયા.
વહાં અહદ બન-કર હુવા મુસાકી આંખોંમેં અયાં,
મીમ બન-કર ભાંપને-વાલોંસે પરદા કર દીયા.
કુમ બે-ઈજ-નીલ્લાહ ઇસાકી દલીલે ઇજઝ થી,
ફઝ હે ઠોકરને તેરી મુરદા ઝીંદા કર દીયા,
શાને ખાલીકને દીખાયે હો કરીશમે ઇશકમેં,
દર્દ દીલ મુજકો દીયા તુમકો મસીહા કર દીયા.
યા અનલ-હક હક મગર ગુસ્સા યા યુ મનસુર પર,
બનકે આશીક કયું તુ ઇંદશા રાઝ મેરા કર દીયા.
કયું ફીદા મહમુદકા ઉસ-પર નહો ઇમાનો ફીં,
અસકી નઝરે લુત્ફને બંદેકો મવલા કર દીયા.

ગઝલ. ૭

મદીનેમેં યા રબ હો મદફન હમારા,
વતન હો મોહમ્મદકા મસકન હમારા,

ન-છુટેગા હમસે મદીનેકા ગુલશન,
 કે ખુલખુલ હેં હમ વોહ નશીમન હમારા.
 ઇલાહી ગુલામાં-મેં બઢ૨૬-દુબકે,
 કયામતમેં કર નામ રૌશન હમારા.
 સુના જબસે પયગામ મન જારા કબરી,
 હે દીલ ખૌદે મેહશરસે અય-મન હમારા.
 અગેસ-ના રસુલે દો-આલમ અગેસ-ના,
 ઝમાના હે બે-તરેહ દુશ્મન હમારા.

ગઝલ. ૮

ખ્યારા હે વોહ કયા સલ્લે અલા નામે મોહંમદ,
 કીસ શૌકસે લેતા હે ખુદા નામે મોહંમદ.
 હરદમ હે તસવ્વુર મેરી આંખોમેં નખીકા,
 હે દીલકે નગીને-પે ખુદા નામે મોહંમદ.
 અલ્લાહ જુદા ઉનસે ન વોહ હકસે જુદા હેં,
 લા-રેખ હે ખાલીકસે મીલા નામે મોહંમદ.
 હર હર્ફે મોહંમદમેં હે ખુદ જલ્વયે કુદરત,
 હુમ ગઓરસે દેખો તો જરા નામે મોહંમદ.
 હર હર્ફકે હર મર્જકે હે વાસ્તે ઇકસીર,
 બીમારકે દેતા હે શીફા નામે મોહંમદ.

રૂખા ચે કીસીકો ન મીલા ઓર ન મીલેગા,
 હે અરશે બરી પરબી લીખા નામે મોહંમદ.
 નબ્વાખ વોહી હોવેગા બસ ખુલ્લમેં દાખીલ,
 હે સદક-સે અસને-કે લીયા નામે મોહંમદ.

ગઝલ. ૯

મખદુમ અલી અહમદ તેરી કલીયરકી નગરીયા,
 આંખોમેં બસી હે,
 દુખીયા હું બહોત લીજે પીયા મોરી ખળરીયા,
 અખ જન ચલી હે.
 નયના તોરે મતવારે હેં ઓર દીલમેં ઉમંગ હે,
 કયા સાખીરી રંગ હે,
 કયું ન મેં ઇતરાઉ સખીરી મોરી ચુંદરીયા,
 સાખીરને રંગી હે.
 દુવારેપે તેરે આઉં દીયે ઘીકે જલાઉં,
 ખીપતાકો સુનાઉં,
 ખુશ હોકે ચડાઉં તેરે શૈએપે ચઢરીયા,
 ચેહ મનમેં બસી હે.
 સાખીર પીયા મુજકો તેરી આસ લગી હે,
 ગો દુખ ચલી હે.

મંજધારસે અબ પાર લગાદે મોરી નાવરીયા,
 તુ હક્કા વલી હે.
 દસ ખીસ સખીયોમેં યુરી એક સખી હું.
 જો દુવારેપે ખડી હું.
 ઇન સખરાંકે હાથોસે મોરી ભરદે ગગરીયા,
 કયું દેર લગી હે.
 જાતે હેં હકીમ આજ સુનોં જાનીએ કલીયર,
 મખદુમકે દર પર.
 ચલ દેખ સખી અબ તુ કલીયરકી નગરીયા,
 કયા ધુમ મચી હે.

ગઝલ. ૧૦

હમ સરવરે જીલાંસે દીલ અપના લગા બયઠે,
 મહબુબકે નકશેકો આંખોમેં જમા બયઠે.
 કયા શાન હે અલ્લાહ-રે બગદાદકે આકાકી,
 રૂખા વોહ વીલાયતકા અલ્લહસે પા બયઠે.
 મહબુબ બને રબકે મકબુલ હુયે સબકે,
 જબ દોશપે કદમોંકો હઝરતકે ઉઠા બયઠે.
 તાઅરીફ બયાં કયા હો બગદાદકે કુચેકી,
 દીરદોસમેં જા-પહોંચે રૌઝેમેં જો જા બયઠે.

કુરબાન ફલક પર થે ખુરશીદો કમર દોનોં,
 જબ વોહ રૂખે તાબાંસે પરદેકો ઉઠા બચઠે.
 અલ્લાહકી સુરતકા ઇસ ઉસકો દીખા જલ્વા,
 હસ હસકો તજલ્લી વોહ સુરતકી દીખા બચઠે.
 શાહીકા મઝા પાયા હસને-કે ગદાઈ કી,
 વોહ અર્શિયે બા પહોંચે બે સરકો ઝુકા બચઠે.
 કુરબાન મેં સખાવતકે સદકે મેં ઇનાયતકે,
 બીગડી હુઈ કીસમતકો રહમતકે બના બચઠે.
 મજનુકી તરેહ સરમેં સવદાયે મોહબ્બત હે,
 ઉસ ગય-રતે લયલાસે દીલ હમ જમા બચઠે.
 એક લુત્ફ નયા આયા ફાઝલકો હુનેકા,
 જબ દીલકો મોહબ્બતમેં હઝરતકી જમા બચઠે.

ગઝલ. ૧૧

બે હો ચાહે હકમેં ફના ચુપકે ચુપકે,
 વોહ બનતા હે બંદા ખુદા ચુપકે ચુપકે.
 મુઝે કયું ન-બખશેગા બારે ઈલાહી,
 મેં પરહતા હું સલ્લે-અલા ચુપકે ચુપકે.
 અરે ગાફીલો બાબે ગફલતસે બગો,
 અમલ દે-રહી હે સદા ચુપકે ચુપકે.

ઈસ ઉમ્મતકો ખાતીરસે આલે નખીને,
 કટાયા હે રનમેં ગલા ચુપકે ચુપકે.
 મુઝે કોઈ દેવે ને ખાબકા સઢકા,
 મેં દેતા હું ઉસકો દુઆ ચુપકે ચુપકે.
 બંધા બુદ્દે હઝરતકા જબસે તસવુર,
 મેં વલ-લયેલ પરહને લગા ચુપકે ચુપકે.
 વોહી સબસે બેહતર હે દુનિયામેં મુઝતર,
 ને કરતા હે યાદે ખુદા ચુપકે ચુપકે.

ગઝલ. ૧૨

બશર નુરે રખ્ખુલ-ઉલા બનકે આયા,
 નયે રંગસે બા-બબા બનકે આયા.
 બને અંખીયા અવલીયા સબ બરાતી,
 ને દુદ્ધા હખીબે ખુદા બનકે આયા.
 કુલીર રૂહો મીન અમરે રખ્ખીકે નગમે,
 સુનાતા હુવા માહ-લીકા બનકે આયા.
 કહીં લાલા વ ગુલ કહીં ચાંદ સુરજ,
 તજલ્લાયે અરઝો સમા બનકે આયા.
 અગર લહેર આઈ બના શકલે ગૌહર,
 ને માજ આ-ગઈ યુલયુલા બનકે આયા.

કહીં અવલીયા બનકે શાનેં દીખાઈ,
 કહીં આશીક મુખતીલા બનકે આયા.
 કહીં શકલે ઇસા કહીં શકલે મુસા,
 કહીં યુસુફે દીલ-રૂખા બનકે આયા.
 બહોત ગુલ ખીલે ઇસ જહાંમેં વલેકીન,
 બહાર આઈ જબ મુસતફા બનકે આયા.

ગઝલ. ૧૩

કોઈ આશીકે ગીરફતાર ઈશકમેં પડા હોગા,
 તો ઈઝરાઈલકે આનેસે પેહલે-હી મરા હોગા.
 જબ ઈઝરાઈલ આવેગા તો આશીક હંસકે ખોલેગા,
 મેરી લયલા મીલાદે તુ તુરા એહસાન બડા હોગા.
 કહા હકને તુ કર સીજદા તો મજનુને કહા હકસે,
 મેરા સીજદા હે લયલાકો તુ કયા ઉસસે બડા હોગા.
 ખુદા-યા શકલ લયલાકી અગર તુ બનકે આ-જાયે,
 તો તનસે સર જુદા કરકે તેરે આગે ધરા હોગા.
 નહીં ખાહીશ તેરી જન્નતકી ફક્ત ખાહીશ હે લયલાકી,
 મેરી લયલા મીલાદે તુ તેરા એહસાન બડા હોગા.
 અરે ઝાહીદ બતાતા હું પતા ઉન આશીકોંકા મેં,
 ગલી માઅશુક-કી હોગી વહાં આશીક બડા હોગા.

ગાઝલ. ૧૪

હમે આખીર હે લાઝીમ નઝારા કર લેના,
 ખુદાસે ક્રમ પડા હે ખુતો ખબર લેના.
 ચલા તુ હે તરફે કાઅમા દેખ અય હાજી,
 જો દયેર રાહમે આયે તવાફ કર લેના.
 હુન્નુમ હોગા બહોત જલ્વ-ગાહે હુશ્રમેં યાર,
 અગર પહોંચ ન-સકું મેરી ખબર લેના.
 ગલેસે કતલકે દીન અઝુ અઝુ કેહતા હે,
 મેરી તરફસેલી ખંજરકો પ્યાર કર લેના.
 તડપકે મોંહસે કલેન્ના નીકલ પડે ન અમીર,
 બહોત જો દર્દ ઉઠે દીલપે હાથ ધર લેના.

ગાઝલ. ૧૫

નાસેહા મત કર નસીહત દીલ મેરા ઘણાયે હે,
 મેં ઉસે સમઝું હું દુશ્મન જો મુઝે સમઝાયે હે.
 વસ્લકી પેહલી હે શબ્દે વોહ પરી શરમાયે હે,
 ઘટલી હે રાત જું-જું દીલલી ઘટતા જાયે હે.
 પાન ચાખા ઉમ્મ પરીને લબમેં હે સુરખી નમુદ,
 પાનકી લાલીકે આગે લાલલી શરમાયે હે.

આંખોમેં સુરમા લગા દાંતોમેં હે મીરસી જડી,
વાહરે ચોટી ચે તેરી સેંકડાં બલ ખાયે હે.
વાહરે શોરે મોહખત ખુબ ચે છીડકા નમક,
ઉસ્તખાં મેરા હુમા કીસ કીસ મજેસે ખાયે હે.

ગઝલ. ૧૬

ગવારા જખ ન-કી અલ્લાહને પુરકત મોહંમદકી,
ખુલા-કર ધુમસે કી અર્શ-પર દાઅવત મોહંમદકી.
અદબ તુજકો હરીમે પાકકા અખ શાક લાઝીમ હે,
ચે હે રૌઆ મોહંમદકા ચે હે તુરખત મોહંમદકી.
નતીબ હમકો મીલ-બચે હમારી બાન દેનેકા,
નઝર આયે બે મરકદમેં હમેં સુરત મોહંમદકી.
ખુલા-કર અર્શ-પર મેઅરાજમેં ખુદ ઉનસે ખાતેં કી,
બડહાઈ કીસ કદર અલ્લાહને ઇઝ-ઝત મોહંમદકી.
ઈરાદા જખ કીયા અલ્લાહકે ઇઝહારે કુદરતકા,
બનાઈ પેહલે અપને નુરસે સુરત મોહંમદકી.
તુલે-ચે જીસ કદર કુશ્કાર ઇબાચે મોહંમદ પર,
સુસલમાં હો-ગયે વોહ દેખ-કર અઝમત મોહંમદકી.
કુદરત ખીઝરકી કયા વાદીચે તીબામેં અય નાતીક,
મુઝે તો લે-ચલી હે આકે ખુદ હસરત મોહંમદકી.

ગઝલ. ૧૭

જો મુજરીમ ખતાયેં મુકર બાંધગે,
 શુનાહોં-કે ફકતર કીધર બાંધગે.
 તેરે હરસે ઉઠ-કર કીધર બાંધગે,
 ચેહી આસ્તાને પર મર બાંધગે.
 હસીનોંકો જખ-તક રહેગા ગુરર,
 જવાનીકે દીનલી ગુજર બાંધગે.
 ફંસા જીનકા ગેસુકે ફંદેમેં દીલ,
 વોહ દામે બલાસે કીધર બાંધગે.
 હમેં ખુલ-ગયા ઉનકે બાનેકા હાલ,
 વોહ બે-શક રકીબોંકે ઘર બાંધગે.

ગઝલ. ૧૮

જુદાઈ આપકો મંજુર થી હમસે અગર પેહલે,
 કીયે થે કચોલ એર ઇકસાર યે કયા જાન-કર પેહલે.
 બડે-હી બે-મુરબ્બત હેં યે સબ માઅશુક દુન્યાકે,
 ઉઠાતે કયું મુસીબત જાનતે યે હમ અગર પેહલે.
 વોહી ગુસ્સેકી ખાતેં હેં વોહી કોસ્સા લડાઇ હે,
 વોહી અગડા બખેડા હે જો થા આઠોં પહેર પેહલે.

મેરી જાન તુમહી-સે પેહલે પહેલ દીલકો લગાયા હે,
 કબી ચાહા નહીં હમને કીસીકો ઉમ્મ-ભર પેહલે.
 લીયા ગર નામ જાનેકા તો મેરી જાન જાયેગી,
 સફર કરનેસે સાહેબકે મેરા હોગા સફર પેહલે.
 ગંવ.તે જાન કયું અપની લગાતે કીસ-લીયે દીલકો,
 તુમહારી બે-વફાઇકી અગર હોતી ખબર પેહલે.

ગઝલ—૧૯

હમારે દીલકો હો કયસે તસકી, ન-પાયેં જખતક ખબર તુમહારી,
 તુમહારી પુરકતમેં હાયે જાનાં, હે ઝીંદગાની ઇંધર હમારી.
 નહીં બેહલતા હે દીલ દહનમેં, ખુલાલો અપનેહી તુમ વતનમેં,
 બ-જુઝ તુમહારે ન અયેન આવે, તો હોવે કયસી શુજર હમારી.
 લીખા-યા રોઝે અઝલસે કિસમતમેં યે હમારી જો દેખતે હેં,
 લીયે ફકીરકા જોગ હમને, ઇસીમેં અપની ઉમર શુજારી.
 તુમહારી કુરકતમેં હમને કયા કયા, મુસીબતેં અબ ઉઠા રહા હે.
 તુમહેં નહીં હે કુછ ઇસકી પરવા, ઓ બે-ખબર લો-ખબર હમારી.
 જો છકરે ખાલીકમેં ઉમર તેરી, શુજરતી મહુયુખ ખુબ હોતા,
 ખુદાકે નઝદીક રોઝે મેહશરમેં, કુછ તો હોતી કદર હમારી.

મઝલ—૨૦

હિંસ તુરે મુજસીમને લુભાયા મેરા દીલ હે,
 આ રખ તેરે મહબુબ-પર આયા મેરા દીલ હે.
 શયદા રૂખે મહબુબે ખુદાકા મેગ દીલ હે,
 કુરઆંડી કસમ મોઅમીનો કાઅળા મેરા દીલ હે.
 તુ હુરકા શયદા હે મેં-હું આશીકે અહમદ,
 આહીદ તેરે દીલસે તો યે અછછા મેરા દીલ હે.
 ખન-ખયે અગર ખાના નાઅ-લેને મોહમદ,
 દાઅવા મેં કરૂં અરશે મોઅલ્લા મેરા દીલ હે.
 વહશી બે ખરીદારે હુસ્ન હેં ઉ-હેં રૂખે,
 મેં ભય-ચુકા હું યે પરાયા મેરા દીલ હે.

મઝલ—૨૧

કોનસે દીલમેં નહીં રંગ રંગીલા મેરા,
 હર નઝરમેં હે બસા છેલ છગીલા મેરા.
 હાગ ઈસીયાંકા મીટા-દેખા મેરે હામનસે,
 રંગે ઈરફાંમેં ડુબા દેખા રંગીલા મેરા.
 ખાબ આહેબ હે મોઈ ગૌસે મુકર્રમ હામી,
 એકસે એક હે બડ ચડકે વસીલા મેરા.

હરસે ખાબકે મેં ઇનઆમ નો-લે કરકે ટલા,
ખાબ-વાલોંને રખા નામ હટીલા મેરા.
હકે પરસ્તીકા તમાશા નઝર આયા સબકો,
આયા અજમેરમેં જબ છેલ છપીલા મેરા.
અય તજમ્મુલ હે હીલો બનો અગરકા માલીક,
વોહ રંગીલા વોહ છપીલા વોહ સજીલા મેરા.

મઝલ—૨૨

નુરે પુરકાન હે નો સબ નુરોંસે ઉજલા નીકલા,
પાક વોહ અસસે યે અનવારકા હરીયા નીકલા.
હકકી તૌહીદકા મુરઝાહી ચલા-ધા પોકા,
નાગ-હાં ગયેબસે યે ચરમયે અસક્કા નીકલા.
યા ઇલાહી તેરા પુરકાન હે કે એક આલમ હે,
નો કુફરી યા વોહ સબ ઇસમેં મોહૈયા નીકલા.
સબ જહાં છાંટ ચુકે સારી દુકાનેં દેખીં,
મયે ઇરફાંકા મેહી એકહી રીયા નીકલા.
ક્રીસસે ઇસ નુરકી મુમકીન હો જહાંમેં તથ્થપીહ,
વોહ તો હર ખાતમેં હર વસ્કમેં ચકલા નીકલા.
હે કુમુર અપના-હી અંધીંકા વ-ગર ન વોહ નુર,
અયસા અમકા હે સદ નૈયરે ખયઅ નીકલા.

ગાઝલ—૨૩

જનાળે મોહંમદી કાલી કમલીયા,
 દો-આલમસે દેખી નીરાલી કમલીયા.
 ખુદી ચાંદની ચાંદ બદલીસે નીકલા,
 રખે પાકસે જળ હટાઈ કમલીયા.
 ગીરી બે-ખુદીમેં જો હઝરતકે સરસે,
 ફરીશ્તોને ફારા ઉઠાવી કમલીયા.
 ગુનેહ-ગારલી હોંગે હામનમેં ઉસકે,
 ન-બાયેગી જન્નતમેં ખાલી કમલીયા.
 દબાલા ઝમાનેમેં કયલા ગઈ હે,
 પ્યારે મોહંમદી કાલી કમલીયા.

ગાઝલ—૨૪

નઝારા ઠેહરતા નહીં ચેહરેપે નઝર લી,
 આયના-લી હયરા હે સુરજ-લી કમર લી.
 કયા શાને ખુદાઈ તેરી સુરતસે અયાં હે,
 હે ચક્રતા હુરેલી મલાયેક-લી બશર લી.
 અય માહે અજબ દેખકે તેરે લખા દંદાં,
 શરમોઢા હુવા લાલલી મીરજાં-લી ગોહર લી.

જયસા કે બતાતા તેરા ખાલીકકો થા મંજુર,
 રૂખસારલી વયસે દીયે કદલી કમર લી.
 જખસે કે મદીનમેં તજલ્લી તેરી ફયલી,
 હર ઘરલી મુનવર હુવા દીવારલી દર લી.
 કાઅબા-લી હે અબ-તક તેરી ખુશખુસે મોઅત્તર,
 મકકે-કા હરએક કુચાલી પશ્ચરલી શજર લી.
 અય બાદશાહે હર દો-સરા નામસે તેરે,
 દીલલી મેરા માઅમુર હુવા જાંલી જગર લી.

ગેઝલ—૨૫

રૂખસારપે ખલ ખાઈ હુઈ ખુલકે દુતા હે,
 યા ચાંદપે છાઈ હુઈ ઘઘેર ઘટા હે.
 કયું ઝીંઘા ન-હોખાયેં શહીદાને મોહખત,
 પા-ઝેખકી ઝંકારમેં કુમ કુમકી સદા હે.
 વોહ તેગે અદા ખેંચકે મકતલકો ચલે હે,
 કયા બને કે આઈ હુઈ કીસ કીસકી કઝા હે.
 બીમારે મોહખતકો શીકા હોગી તબીબા,
 નુસખેમેં અગર શરબતે દીનાર લીખા હે.
 નિસખત હી તેરી ગેસુયે મુશકીકો ખુતનસે,
 યે મુલસે ખતા હો-ગઈ યે મેરી ખતા હે.

લીલ લોટ હુવા જાતા હે હર રોઅરપે વહાહ,
આકીલ તેરા મજમુનલી જાહુ હે બલા હે.

ગઝલ—૨૬

મીસ્ત્રી લમે રૌશનપે જમાતા નહીં અછછા,
હલમાસકો ફીરોજા બનાના નહીં અછછા.
વોહ ફસ્તે હીનાઇકો હીખા કરકે પરી-રે,
સીનકો યે આશીકકે જલાના નહીં અછછા.
કલ રાત કીયા થા આપને વસ્લકા વાએકા,
આજ કીને વફા ઇસમેં બહાના નહીં અછછા.
ગીર બાએગે દીલસે ચોર ઉતર બાએગે જીસે,
અબ્યારૌસે આંખોંકા લહાના નહીં અછછા.
શરમાતે હો કયું યારસે આંખેં તો મીલાઓ,
વસ્લતમેં કમર રૂકા છુપાના નહીં અછછા.
કાકુલકો ન તુમ હાથ લગાઓ ખુશતરો અનવર,
સોતે હુયે ફીતનેકો જગાના નહીં અછછા.

ગઝલ—૨૭

ઈતની પીલાહે સાકી અરમાન રેહ ન-બાયે,
મહફૂમ આજ ન કોઈ મેહમાન રેહ ન-બાયે.

અય તેગે ચાર પીલે તુ છતના ખુન ચાહે,
 અર કાટનેકા મુઝ-પર જોહસાન રેહ ન-જાયે,
 ઝુલફે બના-લો દીનસે મેંહરી લગાલો દેખો,
 વાજોદે-કો ટાલનેકા સામાન રેહ ન-જાયે.
 દીલ લે-ચુકે હો પેહલે લો જાનખી સંભાલો,
 કોઈ તુમહારે દીલમેં અરમાન રેહ ન-જાયે.
 શીર્શી સુખન હજારોં મેહરીતમેં જલ્વા-ગર હોં,
 દેખો કવી સંભલના મયદાન રેહ ન-જાયે.

ગઝલ—૨૮

મેરે અલખેલે રંગીલે મતવાલે ખાજ,
 હંસ તહી-હસ્ત બિરોગનકી ખબર લે ખાજ.
 આજ મીલ-જાયે જો-કુછ મીલના હો મુજકો નેઅમત,
 તેરે કુરબાન મેં જાઉં તેરે સહકે ખાજ.
 આફતો રંજો મુસીબતસે રીહાઈ હો-જાયે,
 મેરે આકા મેરે મવલા મેરે અછછે ખાજ.
 આજ સુમતાઝકી મેંહ માંગી મુરાદેં મીલ-જાયેં,
 હંસ શુનેહ-મારકી તુ આખર રખલે ખાજ.

ગઝલ—૨૯

ખુદાકે વાસતે આઓ કમલીયા ઓઢને-વાલે,
 ન તુ પુરકતમેં ફલવાઓ કમલીયા ઓઢને-વાલે.
 હમારી કીશ્તીયે ઉમરે રવાં ફરીયાયે ગમમેં હે,
 ખુદારા લે। ખબર જલદી કમલીયા ઓઢને-વાલે.
 ન ખાહીશ બાગે જન્નતકી ન હુરોંકી તમન્ના હે,
 તુમ અપને દરપે ખુલવાઓ કમલીયા ઓઢને-વાલે.
 ગુનેહ-ગારાંને ઉમ્મતકી ચેહી હે ઇલતીજા તુમસે,
 મકાં જન્નતમેં દીલવાઓ કમલીયા ઓઢને-વાલે.
 શબે ગમ ખાહીમે મુઝતરકી લખ-પર જાન આઈ હે,
 મદીના જલદ દીખલાઓ કમલીયા ઓઢને-વાલે.

ગઝલ—૩૦

બહારે બાગે ઇમકાં તુમ હો યા મહબુબે સુખહાની,
 વિકારે નસલે ઇતસાં તુમ હો યા મહબુબે સુખહાની.
 અઝીઝે શાહે મરહાં તુમ હો યા મહબુબે સુખહાની,
 દીલે મહબુબે રહમાં તુમ હો યા મહબુબે સુખહાની.
 અઝલ ઓર અખલકે રઝ સખ માઅલુમ હેં તુમકો,
 નદીમે ખાસ યઝદાં તુમ હો યા મહબુબે સુખહાની.

ખતા-પોશી અતા-પોશી તુમહારા શે-વયે કાષ્ઠમ,
કરમ ફરમાયે દવરાં તુમ હો યા મહાબુખે સુખહાની.
ઝીયાકા દીલ ન કયું-કર મથ-રકે અનવારે રહમત હો,
બ-રંગે મેહરે તાબાં તુમ હો યા મહાબુખે સુખહાની.

ગઝલ—૩૧

બુયે હર ગુલમેં પરવર દીગાર હે,
દીલ મેરા મુસતફા પર નિસાર હે.—બુયે હર.
મેંને દુનિયામેં આકે કુછ ન-કીયા,
જો કીયા હે મેંને ખુરાહી કીયા.
રખ્યા સર પર ગુનાહોંકા ખાર હે—બુયે હર.
બહરે ઇસીયાંમેં મવલા હે કીશતી મેરી,
ના-ખુદા બનકે કર સર પરસ્તી મેરી,
મેરે બેઝકા તુહી ખેવન હાર હે—બુયે હર.
રોજે મેહરમેં પુછેગા મુઝસે ખુદા,
મેં થે કેહ-હુંગા કહમોંમેં સરકો ઝુકા,
થે બંદા આજીઝ તેરા ગુનેહ-માર હે—બુયે હર.
દીયે મસ્તોંને ઠોકરસે મુરદે જીલા,
કુમ બે-ઇજની કહા તબ થે પાઇ સબ,
મલી ખુંકી બકનસે ધુવાર હે—બુયે હર.

ભાસકી આખોમેં મહીના બસે,
 વેહ તો સર સખઝ ઇનસાં કયું ન રહે,
 ભાસકે રહ-મતકી બરસે પુવાર હે—બુયે હર.
 ખાર કરતી હે આશીકકો દીલકી લગન,
 કયેસો ફરહાદ બન-કર ફીરું કોહો-બન,
 બીકે યુસુફ મીસરકે બાઝાર હે—બુયે હર.
 રંગે કપડે પહેન લેસ જોગીકા કર,
 ઉઠા બિસ્તર બગલમેં મહીનેકો ચલ,
 તુઝે કીસકા ઝુહુર ઇતિબાર હે—બુયે હર.

ગઝલ—૩૨

સાકીયા પીકે તેરે હાથસે મસ્તાના બનું,
 વજહમેં રકસે કુનાં સુ-રતે પયમાના બનું,
 લેલીયે પન્ડે-નશીં હું કબી કયેસે ઉરીયાં,
 શમએ મેહફીલ હું કબી ઓર કબી પરવાના બનું.
 સરસે પા-તક નઝર શાકસે કી પુતલી બન-કર,
 મહવે દીદાર જમાલે રૂબે પરવાના બનું.
 હમ મેરા કલ-કલે મયનાકી સદા-પર નીકલે,
 આકબી હું તો શુબાર રહે મય-ખાના બનું.

બન ચુકે બંદયે ભુત હઝરતે બે-હમ અબ-કયા,
ઈસકે પેહલે-હી સમજતે કે બનું થા ન બનું.

ગઝલ—૩૩

રસ્મે ફેશન જબ નઈ નીકલી કદીમી ઉઠ-ગઈ,
ઉઠ-ચલે અંદાજે યુરોપ તરજે હીંદી ઉઠ-ગઈ.
હોટ બે સરપે ચડહા અમામા નઝરોંસે ગીરા,
શમલા હે રૂ-પોશ લટવા-દાર પગડી ઉઠ-ગઈ.
નાન-બાઈ ગોશત રોટીસે હુયે જલ-કર કબાબ,
બિરેહ-મન કેહને લગે અપની રસોઈ ઉઠ-ગઈ.
શયેખાળ ચીલ્લા ઉઠે મેરા ગઠઠા કયા હુવા,
લાલાળ બમેસે બાહર હેં કે ધાતી ઉઠ-ગઈ.
બ્યાહ ખુદ કરને લગે અબ દેખ-કર ફાટોઆફ,
બાપ માંકી ઓર મશાતા-કી મરઝી ઉઠ-ગઈ.

ગઝલ—૩૪

હે મુદ-દઆયે ફીલે યે હરબાર પીર-સાબીર,
દેખું મેં આકે તેરા હરબાર પીર સાબીર.
બમે વિસાલ મુજકો બહરે ખુદા પીલા-દો,
પુરતકકી તીશનગીસે હું બાર પીર સાબીર.

હરબારમેં બુલા-લે રાજા મુઝે હીખા-દે,
 લખ-પર મેરે ચેહી હે તકરાર પીર સાખીર.
 હરએક રાજ હકને તુમપે અયાં કીયા હે,
 હો વાકીફે રમુઝે ગફકાર પીર સાખીર.
 હર એકકે હે હોલકી ઉમ્મીદ મીલતી રેહતી,
 અયસી સખી હે તેરી સરકાર પીર સાખીર.
 ખાદીમ રફીકકો હે મુદ-દતસે આરઝુ યે,
 દેખું તુમહારા આકર હરબાર પીર સાખીર.

ગઝલ—૩૫

ગરદુને વિલાયત કે હેં કમર, રીફાઈ પીર નુરહીન,
 આંખોંકી ઝીયા તનવીરે સહર, રીફાઈ પીર નુરહીન.
 એક ધુમ મચી હે આરોં તરફ, કયા શાન હે કયા ઇંજો શરફ,
 હરીયાયે કરામત કે હેં ગૌહર, રીફાઈ પીર નુરહીન.
 ગંજ-નયે સીરરે અફી વ જલી, અકલીમે વીલાયતકે હોવલી,
 મહકુમ તુમહારે જુનો બચર, રીફાઈ પીર નુરહીન.
 બરોડેમેં બુલાલો બેહરે ખુદા, બતલાઓ રહું કબતક મેં બુદા,
 હો-બવે નીમાહે હુત્ક ઇંધર, રીફાઈ પીર નુરહીન.
 બરોડેમેં મબાર તુમહારા હે, કયા કાખીલે હીદ નજઆરા હે,
 હુદત્તા હે તુમહારે ફયેઝઝ જર, રીફાઈ પીર નુરહીન.

સૈયદની પરેયાં હાલત હે, પુરકતને બનાઈ બુરી મત હે,
કચું લેતે નહીં તુમ આકે ખબર, રીકાઈ પીર તુરહીન.

ગઝલ—૩૬

કુદરતકા તેરી ખેલ ચે રખી ગપુર થા,
બે હોશ મુસા હો-ગયે જલનેકો તુર થા.
કુદરત મેં તેરી કેન કરે યુનો-ચરા મગર,
ઇબલીસે નાબે-કારકો નાહક ગુર થા.
વોહ કેહતે કુંબે-ઈજની કયા ઉસકી મબલ થી,
મનસુરમે-લી તુહી થા તેરા ઝુહુર થા.
મહબુબ પ્યારે અપનેકો તુને બુલા લીયા,
ખુરશીદો માહકો રશક થા વોહ રશકે હુર થા.
મય પીતે પીતે છક-ગયે હુમ અબતો અય લતીફ,
કયા વસ્લકી શરાબ થી દીલકો સુર થા,

ગઝલ—૩૭

કુછ જવાની હે અબી કુછ હે લડક-પન ઉનકા,
દો ઇગા-માઝેકે ફંદેમેં હે બેબન ઉનકા.
યા ઇલાહી ચે તમન્ના હે કે રાજે મેહશર,
લબપે હો નામ તેરા હાથમેં દામન ઉનકા.

તોડ-કર તખ્તયે મરકદ મેં નીકલ જાઈગા,
 બે-કસી નામ ન-લેના સરે મહદન ઉનકા.
 વસ્ત્રમેં કયા મેરે પાસ હે જો મેં નઝર કરે,
 દીલ અઢાઓં-કા જીગર નાઝકા તન મન ઉનકા.
 વસ્ત્રને છુટ લીયા દોનોંકો તનહા પાકર,
 આજ મેરા ન ગીરેખાં હે ન દામન ઉનકા.
 હે ઇસ ઇશકને દોનોંકો બનાયા કાશીર,
 નામ મેરા મોહ-મદ હે જુતે પુર ફન ઉનકા.

ગઝલ—૩૮

નાઝમેં મહબુબે ઇલાહી પા-ગઈ કાલી ઘટા,
 કાલે ગેસુ દેખ-કર ચરમા ગઈ કાલી ઘટા.
 આસમાં પર રહ-મતે હકકે ફરીશતે કેહ ઉઠે,
 દેખલો જોશે કરમ પર આ-ગઈ કાલી ઘટા.
 કતારા કતારા અપ્રકા ફરીયાયે રહ-મત બન-ગયે,
 હર તરફસે ધીર કર આ-ગઈ કાલી ઘટા.
 હક તો યે હે ઇશકે ગેસુયે રસુલુલ્લાહ-મેં,
 આશીકોંકી જાનો દીલ તડપા ગઈ કાલી ઘટા.
 અય જલાલી વસી-લયે આબ જુર્મકી ધુલ જાયેગી,
 રહ-મતે સાથ લેકર આ-ગઈ કાલી ઘટા.

ગઝલ—૩૯

બીરેખાં આક-કર સેહરામેં જા બચકુંગા બસ્તીસે,
 લખે દીલબરકી ખાહીશમેં ગુજર જાઉંગા દસ્તીસે.
 શરાબે ઇશકને મુજકો કીયા હે અયસા બે-પરવા,
 કે ન મતલબ હે સાકીસે ન ખાહીશ મય પરસ્તીસે.
 મેરે ખ્યારેકો દીલ દેકર બના હું મસ્તો મતવાલા,
 કે દો-આલમ મુજે જરરા નજર આતા હે મસ્તીસે.
 કેાઇ હે શયેખ કેહલાતા ખારેહ-મન કેાઇ બનતા હે,
 મુજે નહીં કામ દુનિયામેં યુલંદી ઓર પસ્તીસે.
 લુભાયા દીલ મેરા ઉસને દીખા કરકે રૂયે અનવર,
 કતલ એક-દમ કીયા ઉસને મુજે દો દસ્તીસે.

ગઝલ—૪૦

કીજે નજર ઇધરકો મેહરબાં કબી કબી,
 લીજે ખબર સુનાકે દો-ખાતેં કબી કબી.
 આશીક તુમહારા કરતે મોહુખતકે શેાકસે,
 કરતા હે સદકે દીલકો કબી જાં કબી કબી.
 ઝુલફાંકે હામમેં હે ફંસા જખસે મુરજે દીલ,
 કાફોર કબી હું બનતા મુસલમાં કબી કબી.

ખ હો અખખર ચિતામીસે પ્યારે ગરીબકી,
 હીખલા-દો મુખડા અય મહેતાખાં કભી કભી.
 અનવરકો તેરે મીલનેકી હે આરજી બડી,
 મીલ-બચો મુજકો ખાખમેં જાનાં કભી કભી,

ગઝલ—૪૧

કયા ગમ મેરી મદદ-પે અગર જોસે પાક હેં,
 અલ્લાહની ઉધર હે જુધર જોસે પાક હેં.
 હામી મેરે સક્ષીક મેરે દાદ-રસ મેરે,
 હેં ઈસ તરફ રસુલ ઉધર જોસે પાક હેં.
 મુજકો નહીં સુક્ષીદો સીયાહે જહાસે કામ,
 મેરી નજરમેં શામે સહર જોસે પાક હેં.
 ખટકા નહીં હે કુછ મુજે આકાતે દેહરકા,
 આપે કોઈ બલા તો સીપર જોસે પાક હેં.
 કરદેંગે કુમતી હુધ કશતીકો મેરે પાર,
 બાંધે હુયે મદદપે કમર જોસે પાક હેં.
 દરીયાયે ભી-કીનારે વિલાયતમેં આસમાં,
 મીસ્લે સદ્ક હે ઉસમેં જોહર જોસે પાક હેં,
 પરવા નહીં જો કોઈ નહીં કર-દાં અમીર,
 સદ શુક કર-દાને હુનર જોસે પાક હેં.

ગઝલ—૪૨

અનવારે જાતે સરમદી મખદુમ સાખીર કલીયરી,
 ફૈયાઝ ફયઝે અહમદી મખદુમ સાખીર કલીયરી.
 અય શાને તુ શાને અહહ, અય જાતે તુ જાતે સમદ,
 ઇનઆમે ફયઝે ઝેઝદી, મખદુમ સાખીર કલીયરી.
 અય શાને આલી મર તખત, અય જાહે વાલા મુનકે-ખત,
 હરીયાયે ફયઝે સરમદી, મખદુમ સાખીર કલીયરી.
 મખલુક બહરે ઇલતીજા, આમદ બ-હરમાહત શુમા,
 બ-કુશા તુ હસ્તે અહમદી, મખદુમ સાખીર કલીયરી.
 આઝમ સગે હરબારે તો, ઉફતાહ હર સરકારે તો,
 અય-શાહે મુલકે ઝેઝદી, મખદુમ સાખીર કલીયરી.

ગઝલ—૪૩

કહા જો મેંને બલાયેં લેલું, તો મુસકુરા-કર કહા કે હે-હું,
 કહા જો મેંને બલાયેં દોગે, તો સર હીલા-કર કહા કે હે-હું.
 યે કેહ-કે રાકા જો મેંને હામન, કે આજ કુછ-હો ન-જાને હું-મા,
 તો દોનોં હાથોંસે અપના હામન, છુડા છુડા-કર કહા કે હે-હું.
 જો ઉઠતે જોખનકો મેંને પાયા, તો હસ્તે ગુસ્તાખકો બદાયા,
 તો દોનોં હાથોંસે અપના સીના, છુપા છુપા-કર કહા કે હે-હું.

કહા જો મેંને કે એક બાજા દોઝે, કબી તો મુઝ-પર કરમ કરોઝે,
 થે દીલમેં રાઝી મગર ઝમાંસે, હાથે યે જતા-કર કહા કે ઉં-હું.
 કહા કીસીને કે આજ કલ તો, રંગીલી મીલમ રંગીલી મીલમ,
 મેં તેરે સદકે મેં તેરે કુરબાં, તો મુસ્કુરા-કર કહા કે ઉં-હું.

ગઝલ—૪૪

સાકીયા જલદીસે દે પયમાનેમેં બર કર શરાબ,
 ફસ્લે ગુલમેં મસ્ત હોના હે મુઝે પીપર શરાબ.
 આમદે ફસ્લે બહારી હે જાતું હે જોશ-પર,
 મસ્ત કયા અંજર ખડકાતે હેં પીપર શરાબ.
 જાલ હે મીનાલી હે અબરો હવા ઓર બાગ હે,
 ગર નહીં વેહ સાકીયે દીલ-બર પીયું કયું-કર શરાબ.
 મેં વેહ મય-કશ હું કે તુજના પર મેરે બાઅદે ફના,
 ફતેહાકો રીઠ લાતે હેં ઘડે બર કર શરાબ.
 કાફીરોકો કુફ્રે ઇસલામમેં લાતી હે ચેહ,
 ઓર કાતી હે મુસલ-માંકો ચેહી કાફીર શરાબ.
 મેં-હું વેહ મય-નોશ કાતીલદમન-નીકલેગા મેરા,
 પી ન-હુંગા જબ-તલક થોડી તહે અંજર શરાબ.

ગઝલ—૪૫

ખાદે નૌશાહ તેરા હે વોહ બનોખા સેહરા,
 ન-મુના હમને ન ઈસ શાનકા દેખા સેહરા.
 રીશતા ઈસકા નુગહે ચરમે ખુદા ખીતા હે,
 પુલોંકી જા-પે અનવારકા શુંબા સેહરા.
 માહે નૌરોજ હે યા માહે શમે કર્દ હે યે,
 યે શુઆયે નઝર અતી હે હમેં યા સેહરા.
 મહવે નઝઝારા હેં ફુલ અહલે નઝરકી આખેં,
 પુલોંકે સેહરેપે હે તારે નઝરકા સેહરા.
 જીતને અહબાબ હેં ઉનકી દુઆ હે યા રબ,
 શાદી રાસ આયે મુમારક હો ખુદા-યા સેહરા.

ગઝલ—૪૬

શાકે નઝઝારામેં અબ જીપે મેરે આન બની,
 અય નીઝારે મદની.
 કબ-તક આખીર રહું મેં તખ્તયે મિશકે અરની,
 તા-બ કય નાઅરા-ઝની.
 શમે તેશહ તેરે જેમુકે મુકાબીલ ઝર આયે,
 અલી મોંહ ફક હો-જાયે,

હશે લામણી-સે ખીજલ હોકે અકીકે યમની,
 ચાટે હીરકી ઠની.
 કદે બે-સાચાસે ઉઠતી નહોં પુલોંકી કળા,
 તુરહી-કી હો રીઠા.
 બારે ખાતીર તને નાજુકયે હે શુભે પચર-હની,
 બુલબુલે નાજુક બદની.
 હસ્તે નક્કશે અઝલને જો સરાપા ખીયા,
 એર બનાયા ખાકા.
 બોલ ઉઠા પય-કરે બે-રૂક કે અલ્લાહો ગની,
 ખુબ તસ્વીર બની.
 દોસ્ત હીલસે દુરીમેંબી મહરૂમ નહોં,
 દોનોં મગમૂમ નહોં,
 બે-દમ વારીસે શાહ હોકે અવેસે કરની,
 હો મુકદ્દરકે બની.

 ગઝલ—૪૭

બુલાવે અબ શહા ચબ-રબ નગરીયા આરઝુ હારમ,
 ગુનરંગા વહોં બાકી ઉમરીયા આરઝુ હારમ.
 કલી હીલમેં જગા-દું એર કલી પલકોંમે ખીલવા-દું,
 જો મીલ-બયે મેરા બાકા સાંવરીયા આરઝુ હારમ.

હજારોં ગયપે ગય ખાઈં ન સંભલું ફીર સંભાલે-સે,
હટે ગર રૂબસે યે કારી બહરીયા આરજુ દારમ.
તમજા હે દીલા બાકર અડહાઉં ઉનકે રૌઝે પર,
બના કર અપને પલકેંકી ચહરીયા આરજુ દારમ.
ફંસી હે બહરે ઇસીયાંમેં મેરી કિશ્તી રમુલુલ્લાહ,
લગાદો આકે એક નાજુક ઠોકરીયા આરજુ દારમ.
તુમહારી દીદકે મુશ્તાક મુદતસે હુયે શાહા,
દીખાદો અપના જલ્વા એક નઝરીયા આરજુ દારમ.
તુમહારે દરપે આતા હે શાહા શૌકીન દીવાના,
સખા કરદે મદીનેમેં ખબરીયા આરજુ દારમ.

મઝલુ—૪૮

કહા જાતા હે માયુસીકે લેહજેમેં કે કયા હોગા,
ખુદાકે તુમ અગર હોગે તુમહારા-બી ખુદા હોગા.
કબી હક છુપ નહીં સકતા અગરચ દુર બાતીલ હો,
ફટેગે ફીજબ-કે બાહલ તો આખીર ચાંદના હોગા.
ન બકોં નાર પર ઇતરાઓ અવ અગરૂર ઇનસાનો,
તુમહારે ભેરકા જુલમત-કહા એક દીન ફત્વા હોગા.
ખુદાકી શાને જખમારી જખ અપના રંગ લાવેગી,
પરહતારાં-ને બાતીલકે મજબુકા આમના હોગા.

નબર હે એસકો કુછભી કાઢીરે મુતલક-કી કુદરત પર,
 ઠણી દીલમેં ન ઉસકે ખે ફે ખામે મા-સીવા હોગા.
 હમેશા હકસે તૌ ફીકે અમલ તુમ ચાહો સીદ્દીકી,
 દુઆયે ખયેરસે-હી દીલકા હાસીલ મુઝ-દઆ હોગા.

ગઝલ—૪૯

દીલ કીસીકે હુસ્ન પર કયું અયસા મસ્તાના બના,
 મુઝકો બિસ્મીલ કરદીયા ઓર આપ દીવાના બના.
 હસ્તો-પા ચાકી બને ઓર હમ શરાબી બન-ગયે,
 દીલકા મય-ખાના જીગરકા ખુબ પયમાના બના.
 કીસ તરેહ હોગા ગુઝર અપના દરે બાનાં તલક,
 યાં ફકીરી ઓર વહાં દરબારે શાહાના બના.
 ખુદ બ-ખુદા માઈલ હુઈ બુઝે સીયાહ ઉસ શોખકી,
 દીલ હમના સામને ઉસ ખુતકે જબ શાના બના.
 મત લગાના દીલ કીસીસે તુઝકો સમજાતે હેં હમ,
 માલે શૌકીન તુ કયું અયસા રીઝાના બના.

ગઝલ—૫૦

દીલ છીન લીયા એસને વોહ દીલબર નહીં મીલતા,
 જખમી હું મેં એસકા વોહ સિતમ-ગર નહીં મીલતા.

મં કયા કડું સાકી મેરી નિયત નહીં ભરતી,
જખ તકકે છલકતા હુવા સાગર નહીં મીલતા,
કયા તીરછી નીગાહોસે મુઝે કતલ કરોગે,
અથ જાને જહાં કયા તુઝે ખંજર નહીં મીલતા.
ઈસ તરેહકે મીલનેસે ન-મીલનાહી ભલા હે,
જખ દીલહી તેરા મુઝસે સિતમ-ગર નહીં મીલતા.
એક બાત કહું તુમસે ખદા ગર નહીં હોગે,
પેહલુમેં હમારે દીલે મુઝતર નહીં મીલતા.

ગેઝલ—૫૧

કલી વોહ અશવા-ગર માઅશુક ચીલ-મનકે ઉઠાઈગે,
લમે આશીક બહુમ સદરે અલા કેહ-કર સુઝાઈગે.
ફરક ઉઠા કલેજ અશમે અબરૂ તેગે કાલીલ-સે,
તને મજરૂપે અપને ખાક સહરાકી લખાઈગે.
તડપ-કર લોટ-કર ઇસ-દમ બનેંગે મુરગે બિરમીલ-સા,
નમુઢે હથ બરપા હો અગર મુરત દીખાઈગે.
પુકારી સરવે પર કુમરી તમારા દેખ અથ છુલ્છુલ.
શમા જલતી હે મેહફીલમેં અલા પપવાન આઈગે.
મસીહાઈ કરો દીદાર દીખલ:ઓ કમરકો ગર,
તેરી તરબીરકો જાના તસબુરમેં જમાઈગે.

ગઝલ—૫૨

સુંહી દુન્યાસે ચલા આશીકે શયદા તેરા,
 હીલમેં હે ચાહ તેરી આંખમેં જલવા તેરા.
 બખ્શ-દેગા તેરે સદકેમેં ખુદા ઉમ્મતકે,
 કામ આયેગા કયામતમેં વસીલા તેરા.
 જલવયે તુર હો મુશકાકે મુખારક હઝરત,
 મુઝકે અલ્લાહ હીખાયે રૂએ જેખા તેરા.
 સારે ખુબાને જહાંસે નઝર આઈ મુઝકે,
 ઘોર હી શકલ તેરી ઘોર હી નકશા તેરા.
 માલીકે ખુદ્દ હે તુ સાહેબે કૌસર હે તુ,
 મક્કા તેરા ચહે લવલાક મહીના તેરા.
 હમ ગરીબાંકે લીયે કીખલયે હાબત હે ચે,
 રખે અલ્લાહ સલામત હરે વાલા તેરા.
 બંબલમેં હે તજરમુલ્લી રમુલે અરબી,
 એક તલબ-ગાર તેરા આશીકે શયદા તેરા.

ગઝલ—૫૩

ઝીંઝગીસે હમ હેં આરી હમસે આરી ઝીંઝગી,
 ધાર ખીન મે દુદા હે કયસી હમારી ઝીંઝગી.

ચુંદી ગીનતે ગીનતે ઘડીયાં વાય-દયે દીલદારકી,
 એક દીન હો જા-યેગી પુરી હમારી ઝીંદગી.
 ઝીંદગી જીસસે ઇમારત હે વોહ વસ્ત્રે ચાર હે,
 વર ન ચુતો જીસ તરેહ ગુજરી ગુજારી ઝીંદગી.
 દોલતે વસ્ત્રે સનમસે ગર રહે મહરૂમ હમ,
 કયા કરેંગે ચાહ તુઝકો વાહ વારી ઝીંદગી.
 હોકે ખુર્મ મહરે દુન્યામેં હુમાખ આસા ન-પુલ,
 અય શરફ રખતી નહીં કુછ પાયેદારી ઝીંદગી.

ગઝલ—૫૪

જરા ઠેહરો મેરા દુન્યાસે જાના દેખતે જાના,
 યે હાલતથી બ-તઓરે દોરનાના દેખતે જાના.
 અજબ પંદા હે ઉનકાલી હે બન ઠન-કર પસે પરદા.
 અદાસે બયેઠના પરદા ઉઠાના દેખતે જાના.
 તુમહારે એક જરા આનેસે ઇતને કામ નીકલેંગે,
 ઘડી-લર બયેઠના મીલના મીલાના દેખતે જાના.
 તમાશા હે હસીનોંકે લીયે આશીકકી ખુદ-ખારી,
 સિતમ દાના જલાના ખાક ઉઠાના દેખતે જાના.
 કીસીકે વસ્ત્રમેં કયા કયા નયે અંદાઝ દેખે હેં,
 બજકના સહમના કરના લજના દેખતે જાના.

વોહ મરતા હે કે જીતા હે જુરા હે યાકે અછછા હે,
કલી ઘર કયેફેકે તચરીફ લાના દેખતે બના.

ગઝલ—૫૫

કયામતમેં ગુજર યા રખ જો સુયે હોઝે કૌસર હો,
મયે તૌહીદકે બાદા-કશોમેં ક્યોરે સાગર હો.
સવા નેઝેયે જીસ-દમ જલ્વા-ગર ખુશીદે મેહશર હો,
ગુનેહ-જારોંકે સર પર ઝીલ્લે દામાને પયંબર હો.
દીવારામેં જુલેખાડો બલા કયા ઇસસે નિસ્ખત હો,
જો ફખરે યુસુફ માહે કીનઆં હો જો મહબુબે દાવર હો.
દીખા-દે યા ખુદા રૌઝા રફલુલ્લાહકા મુઝકો,
મેરી રશમે તમન્ના હા તેરે મહબુબકા ઘર હો.
કવી સાહેબ મદીનકે ચલો હિંદુસ્તાં છોડો,
યહાં બચઠે હુયે ના-હક પરેશાં જોર શશવર હો.

ગઝલ—૫૬

હમે કેઇ ન પુછે જોર પુછે તરવીર પથ્થરકી,
હમારે બખતસે બદ-કર હુઇ તકદીર પથ્થરકી.
નજાકત જોર સફાસે સબ બદન હે ચઠલે આઈના,
મગર રખતા હે દીલ હિસ શોખકા તાસીર પથ્થરકી.

સમજતા ખાકકા રૂપા તો ફીર કોઈ બિરેહ-મન યાં,
 ન કરતા હજ તક હરગીઝ કલી તોફીર પથ્થરકી.
 નહીં હે એ-સખખ યે સખતી દીલે રયેખ સાહેબમેં,
 સુના હે યે કાઅમેકી-લી હે તાઅમીર પથ્થરકી.
 લડકે-પન હીસે વોહ ખુત અય હિના થા સંગ-દીલ અયસા,
 કે ઝીંઠ કરતા થા મંગવા-દો મુઝે સમશીર પથ્થરકી.

ગઝલ—૫૭

દેખ-લેના એક દીન તુભી ફના હો-બાયેગા.
 એક દીન આબાદ યે મુલકે બકા હો-બાયેગા.
 શુલ-સા રૂખ નરગીસ-સી આખે ખાકમેં મીલ-બાયેગી,
 જબ ઝમીને કબ્ર-પર ખરતાર તેરા હો-બાયેગા.
 લગ ગયા જીસ-દમ તમાચા માતકા અય પેહલવાં,
 દરતો-પા હરએક ફીર તનસે જુદા હો-બાયેગા.
 જીતે-જીકે સખ હેં તેરે અઝીઝો અક-રૂખા,
 કબ્રમેં રખ-કર હરએક તુઝસે જુદા હો-બાયેગા.
 ઉમરે દો-રોઝાપે કયું કુલા હુવા હે અય વલી,
 દેખ-લેના એક દીન તુભી ફના હો-બાયેગા.

ગઝલ—૫૮

ગુજર ગયા હે ઝમાના ગલે લગાયે હુયે,
 મઝે વિચારકે મુદત હુમ ઉઠાયે હુયે.
 ફલકને પીસકે ગો સુરમા કરદીયા હમકે,
 મગર હસીનોંકી નઝરોંમેં હેં સમાયે હુયે.
 કીસીકે મોંહસે ન-નીકલા હમારે હકનકે વકત,
 કે ધનપે ખાક ન-ઠાલો યે હેં નહાયે હુયે.
 કહન ઉઠાવ્યો ન-લિલાહ મેરે ચેહરેસે,
 ગુનેહ-ગાર હું રેહને-હો મોંહ છુપાયે હુયે,
 ખુદાકે વાસતે દરખાન ન રોકીયો હમકે,
 કે હમલી આયે હેં હસ શોખકે ખુલાયે હુયે.
 કીસી રધસકી મેહફીલકા છક કયા હે અમીર,
 ખુદાકે ઘરલી ન-ભાઈગે મે-ખુલાયે હુયે.

ગઝલ—૫૯

હારે ફાનીસે અઝીઝો કુશ મેરા હો-ગયા,
 બાગે દુન્યા છોડ-કર જંગલમેં ડેરા હો-ગયા.
 હોસ્ત રોને આયે મીટટી દી યે કેહ-કર ચલ-દીયે,
 અય મુસાફીર ઈસ જહાંસે કુચ તેરા હો-ગયા.

ਫੀਲ ਯੁਯਾ ਆਂਸੁ ਨਿਕਲ ਆਏਂ ਕਲੈਯਾ ਦੁਖ ਮਧਾ,
 ਹੋਸਤੀਂਕਾ ਗਰ ਕਲੀ ਤੁਰਯਤਧੇ ਫੇਰਾ ਛੋ-ਯਧਾ.
 ਉਨ ਅਮੀਰਾਂਕਾ ਫੇ ਲੁਨਕੇ ਯੁਯ ਗਫ਼ਲਤ ਥੀ ਕਲੀ,
 ਘਾਕ-ਪਰ ਗੋਰੇ ਗਰੀਬਾਂ-ਮੇਂ ਯਸੇਰਾ ਛੋ-ਯਧਾ.
 ਮੀਟ-ਗਭ ਸਭ ਧਾਨੋ ਧੈਂਕਤ ਧੁਵ-ਗਧੇ ਫੁਲਨੋ ਸਭਾਯ,
 ਮੀਤ ਰਹਾ-ਫੁੰ ਘਾਕਮੇਂ ਕਧਾ ਛਾਲ ਮੇਰਾ ਛੋ-ਯਧਾ.
 ਮਸਲਹੋਂਸੇ ਆਤੀ ਛੇ ਅਛਲਾਛੋ ਅਕਯਰਕੀ ਸਫਾ,
 ਗਾਫ਼ੀਥੋ ਪਰਛ-ਥੋ ਨਮਾਜ ਅਯ ਉਠ ਸਵੇਰਾ ਛੋ-ਯਧਾ.

ਗਯਲ—੬੦

ਯਾਯੇ ਰਹ-ਮਤ ਤੇਰਾ ਯਹੋਂਧੇ ਯੁਯਾ ਛੋ-ਫੇ ਨਛੀ,
 ਤੁ ਫਿਯਯੇ ਫੀਥੇ ਮੋਅਮੀਰਧੇਂ ਯੁਧਾ ਛੋ-ਫੇ ਨਛੀ.
 ਯਫੇ ਤੁਯ-ਪਰ ਨ-ਕਰੇਂ ਨਾਯ ਤੋ ਫੀਰ ਕੋਸਧੇ ਕਰੇਂ,
 ਤੁਫੀ ਯਤਲਾਫੇ ਫੇ ਆਯੀਰ ਤੁ ਯੁਧਾ ਛੋ-ਫੇ ਨਛੀ.
 ਕਯੁਂ ਫਰੇਂ ਫੇਫਰਸੇ ਉਮੀਫੇ ਕਰਮ ਕਯੁਂ ਨ ਰਯਯੇਂ,
 ਤੇਰੀ ਰਹਮਤ ਤੇਰੇ ਯੁਲ੍ਹੇਂ-ਸੇ ਲੀਯਾ ਛੋ-ਫੇ ਨਛੀ.
 ਫੋਨਸੇ ਤੇਰੇ ਯਯਾਨੇਧੇਂ ਨਛੀਂ ਛੇ ਮਧਲਾ,
 ਫੀਰ ਮੇਰੇ ਫਫੀਕੀ ਫੁਧ ਉਲ੍ਹਧੇਂ ਫਵਾ ਛੋ-ਫੇ ਨਛੀ.

સાકીકો કીસને મુખસે બે-બાર કર દીધા હે,
 આનેસે મય-કદમેં ઇનકાર કર દીધા હે.
 થે મય-કદા ન-છોડું જાનીસે મોહ ન-મોડું,
 મસ્તાના માઅરેફત-ને હુશીયાર કર દીધા હે.
 બરદે કોઇ પ્યાલી દરસે ન-ફેર ખાલી,
 કૌસરકા હકને તુઝકો મુખનાર કર દીધા હે.
 દર પર તેરે પડા હું કીસ-જા યહાંસે જાકું,
 આનેસે તુને મુજકો ઇનકાર કર દીધા હે.
 ઉઠુંગે રોગે મેહશર હમ નામ તેરા લેખર,
 દેદે-કે તુને સાગર સરચાર કર દીધા હે.
 મનસુરકો પીલા-કર સર મસ્ત ઉસે બના-કર,
 ફીર દાર પર ચડહા-કર સરદાર કર દીધા હે.
 સાકી મેરા નિરાશા કાઅબકા રેહને-વાલા,
 હો ઉચકા બોલ-બોલા સમચાર કર દીધા હે.
 હે મય-કદા શરીઅત બર તુબી જામે વહફત,
 અકબરને તુઝકો અહમદ મય-ખાર કર દીધા હે.

ગાઝલ—૬૨

દીનકા સરદાર મદીનેમેં હે,
 સૈયદે અખરાર મદીનેમેં હે.
 હુંડને હો તુરપે કયા અય કલીમ,
 જલ્લયે દીદાર મદીનેમેં હે.
 કબજેમેં હે છસકે એક તાબે કહર,
 વોહ ચહે અખરાર મદીનેમેં હે.
 છતને હો મહબુમ વોહ હેં શ્રી-વફા,
 એક વફાદાર મદીનેમેં હે.
 જલ્લ ચલો જલ્લ ચલો અય સાહેબો,
 અહમદે મુખતાર મદીનેમેં હે.
 મુજકો-લી લે-ચલ વહાં જલ્લ ફલક,
 નગ-મયે અગીયાર મદીનેમેં હે.
 કયું ન ગુલામીયે હોયે યુસુફકો નાઝ,
 હુસની સરકાર મદીનેમેં હે.

ગાઝલ—૬૩

પુજકો દેખે યા તેરે જલ્લેકા તમાશા દેખે,
 એક વેહશી તેરા હો આંખોસે કયા કયા દેખે.

સકલે મનનુમેં કોઇ સુ-રતે લયલા દેખે,
 આંખ-વાલા હો તો એક કતરેમેં ફરિયા દેખે.
 હોશ ફૂછલી હો તો તેરા રૂપે એમા દેખે,
 બે-ખબર આપસે ને હો વોહ તુએ કયા દેખે.
 ને ગયા બસ વોહ ગયા વહાંસે ફીર આના કયસા,
 ઉસકે કુચેમેં ન-માને તો કોઇ ના દેખે,
 સેંકડો મુરહા કીયે ઉસને નજરસે ઝીંકા,
 મેરી બનીબ-બી ધલાહી વોહ મસીહા દેખે.

ગઝલ—૬૪

લુટ-કર હીલો બાંલી અય ખુશ અહા લે લુટ લે,
 લુટ-હી પર જબ કમર બાંધી તો આ લે લુટ લે.
 ઉસને પુછા ફૂછલી હે મેને કહા સબ કુછ હે પાસ,
 ઉસને પુછા લુટ-લું મેને કહા લે લુટ લે.
 ખુબ-સુરત ઇસકો દેખા હો-ગયા હીલ લોટ પોટ,
 ને હસીં મુજકો મીલા મેને કહા લે લુટ લે.
 તુઝસે બદ-કર અબ મેરે હીલકા લુટેરા કોન હે,
 ઓ લુટેરે ખુદ ગરઝ ઓ બે-વશ લે લુટ લે.
 મેં તુએ કાબુમેં કરલું ઓર તુ કબજા હીલપે કર,
 મેં મજા હુદ્દું તેરા તુ હીલ મેરા લે લુટ લે,

કચેર તો ચેહલે-હી બચકે હેં છુટા ખસવા હુવા,
ઝોર ઝગર ઉસ-પરબી ન-માને તો આ લે છુટ લે,

ગઝલ.—૬૫

હાં રૂયે મુનવ્વર જરા પરદેસે હટાદો-યા ગૌસે મુકર્રમ.
મુશતાક બહોત હું મેં જમાલ અપના દીખાદો-યા ગૌસે મુકર્રમ.
આફતમેં ગીરફતાર હેં ફર્યાદ હમારી-મુનતા નહીં ફેઈ,
લો જલ્દ ખબર દેર હે કયા ગમસે છુટાદો-યા ગૌસે મુકર્રમ.
હો-બાયે મેરી આંખોંકો એક રોજ ઝીયારત-હે શાક નિહાયત,
લિલ્લાહ કબી ચેહ-રયે પુર નુર દીખાદો-યા ગૌસે મુકર્રમ.
અલ્લાહકે તાલીખ તુમ્હીં મતલુખ તુમ્હીં હો-મહબુખ તુમ્હીં હો,
તુમસા હે વલી કોન તુમ્હીં હમકો બતા દો-યા ગૌસે મુકર્રમ.
દીન અહમદે મુરસલકા જો જો-બાનસા હુવા થા-
તુમને કીયા ઝીંદા,
મેરેલી દીલે મુરદાકો લિલ્લાહ જીવાદો-યા ગૌસે મુકર્રમ.
દેખો નિગાહે લુલ્કસે સુલતાને વિલાયત-દો અપની મોહબ્બત,
ઝોર યાદ હો જીસ જીસકી મેરે દીલમેં જીવાદો-
યા ગૌસે મુકર્રમ.

શાગીલકી તરફ એક નિગાહે મેહરો અતા હો-
તુમ શાહે વિલા હો,
ઇસ જર રયે ના-ચીઝકો ખુરશીદ બનાવો-યા ગૌસે મુકર્રમ.

ગઝલ—૬૬

બઝમે ઉસ્શાકમેં કયા બને કીધર દેખેંગે,
દીલ યે દેતા હે ગવાહી કે ઇધર દેખેંગે.
એક દીલ એક જીગર લાયા થા દોનોં છીને,
અબ મેરા પાસ રહા કયા બે ઇધર દેખેંગે.
શમેઅ પરવાનેસે કેહતી હે યે રોકર શમે વસ્લ,
આજકી રાત બચેંગે તો સહર દેખેંગે.
કમ-સીની હે તો નિરાલી હે ઝીદેલી ઉનકી,
ઉસપે મચલે હેં કે હમ ઝખમે જીગર દેખેંગે.
હમ નીકલતા હે જરા ઠેહરકે બના સાહેબ,
આખીરી વકત તુમહેં એક નઝર દેખેંગે.
રાત અબ ખતમ હે ચેહરેસે ઉલટતી હે નિકાબ,
આજ હમ આરીઝે ગુલ-ગુંકી સહર દેખેંગે.

ઉસ્તાદી ગાને હિસ્સા-દુસરા.

હમ્દ. ૬૭

મુજકો દીદાર દીખાદે મેરે ખ્યારે અલ્લાહ,
અપના દીવાના બનાદે મેરે ખ્યારે અલ્લાહ.
મેં નહું-તુહી તો હો જળ તો બડા હોવે મઝા,
યે દુર્ધ દીલસે બુલાદે મેરે ખ્યારે અલ્લાહ.
અલ્લાહ અલ્લાહકે સીવા ઝોર નહો શુગ્લ કોઈ,
મુદઆ મેરા દીલાદે મેરે ખ્યારે અલ્લાહ.
તેરે આશીક હુયે જીતને હેં જહાંમેં મશહુર,
વયસા-હી મુજકો બનાદે મેરે ખ્યારે અલ્લાહ.
તેરા જલ્લા હો મેરી આંખોંમેં નઝદીક અયાં,
દીર તો વોહ ક્યાહી મઝાદે ખ્યારે અલ્લાહ.

દાદરા. ૬૮

મારી કટરીયા ઘુમાયે-કે ખાના ખ્યારે, અજબ તોરે નયેન,
અરે હાંરે ખાના ખ્યારે અજબ તોરે નયેન-મારી.
છલ લીયો દીનો ધરમ સળ મેરો, કરકે કરજવામેં સયેન,
અજબ તોરે નયેન-મારી કટરીયા.

જખ દીખલાયે બનાયે ભેગનીયાં,
 છીન લીયો સુખ ચયેન, અજખ તોરે નયેન-મારી કટરીયા.
 અત્રી વ નખી તેરે જાયેં બલહારી,
 સદકે હસનો હુસેન, અજખ તોરે નયેન, મારી કટરીયા.
 હીંદલ-વલી સુધ લીયો બે-દમકી,
 ખ્યાકુલ રહે દીન રયેન, અજખ તોરે નયેન-મારી કટરીયા.

દાદરા—૬૯

કભી સુરત તો અપની દીખાયા કરો,
 દીલે આ શીકડો શાદ બનાયા કરો—કભી.
 આતશે હીજમેં જાન જલી હે,
 સુઝે પુરકતમેં અખ ન જલાયા કરો—કભી.
 ઈશકમેં દીલ મખમુર હુવા હે,
 શરાબે મોહખ્ખત પીલાયા કરો—કભી.
 છલે તપે હીજરાંસે હેં દીલમેં,
 દાગે જીગરકો મીટાયા કરો—કભી.
 અર્જ દીલે શચદાકી ચેહી હે,
 તસકીન દીલકો દીલાયા કરો—કભી.

ખનભરા—૭૦

હે યે નામે મોહંમદ ખ્યારા, કાફી હે ઉસીકા સહારા,
 હે યે વોહી રસુલે અક-રમ, હે વોહી નખીયે મોઅઝ-ઝમ.
 તુર ઉસકા હે આશકારા, હે યે નામે મોહંમદ ખ્યારા,
 મહબુબ હે ખે-શક રખકા, મુખતાર વોહી હે અખકા.
 ખે-શક વોહુ નખી હે હમારા-હે યે નામે મોહંમદ ખ્યારા.
 ખાલીફ કરે જીસકી તાઅરીફ, કયા હમસે હો ઉસકી તૌસીફ.
 હરઅેકને ચેહી પુકારા-હે યે નામે મોહંમદ ખ્યારા.
 કહે સૈયદ-અલી તુ હરઆં, હો દીલસે ઉન-પર કુરઆં.
 હોવે દુર તેરા ગમ સારા-હે યે નામે મોહંમદ ખ્યારા.

કાલીંગડા—૭૧

ખાલમ બહોત રાજી કાલી ચુંદરીયાપે—
 કાલી ચુંદરીયાપે ખાલમ બહોત રાજી-ખાલમ.

દોહા.

કાલે કુંવેકા પાની ન પીયું, કાલે તલાવ ન નહાઉં,
 કાલે સૈયાંકી સેજ ન-બાઉં, મેં કાલી પડ-બાઉં.
 કાલી ચુંદરીયાપે ખાલમ બહોત રાજી—ખાલમ,

દાદરા—૭૨

દીખલાદે નયેન ઝોક-બાર, મા-ઝાગકે નયના-વાલે
અલ્લાહકા તુ હે દીલદાર, ઉંચી હે તેરી સરકાર,
મેં ખાદીમ તુ સરકાર, વોહ કાલી કમલીયા-વાલે-દીખલાદે.
તેરા રૂખ હે યા કુરઆન, મેરા દીન હે યા ઇમાન,
તેરે નામકે મેં હુરઆન, જપતા રેહતા હું બસ માલે-દીખલાદે.
મુઝે તીખામેં બુલવા-લો, વોહ ચાંદસા મુખ દીખલાદો.
દુક ઇતના કરમ ફરમાઓ, વોહ ખ્યારે ગેસુ વાલે-દીખલાદે.
ક્રીસ દીન દીલમેં આઓગે, ઘરકો મેરે બસાઓગે,
મુજકો શાદ બનાઓગે, ઓ તીખા બસતી વાલે-દીખલાદે.
કયું હે શાઈકસે અંબન, ઉસકા હે તુઝ-પર ઇમાન,
તેરી ચીતવન-કે કુરઆન, ઓ સુર્મગીં અખીયાં વાલે,-દીખલાદે.

કુમરી—૭૩

તન વાઝં નિસાઝં ધન સજની-રે,
બલકત સારી બત હે વારી રે,
ખાબ હે વોહ તેરી દીલબરી રે—તન વાઝં.
તુમરે હરસકો નીસ-દીન પલ-છીન તરસેં મોરે નયેન.
ચાંદસા મુખડા જલ્દ દીખાદો ઠંડે હોં મોરે નયેન.
તન વાઝં નિસાઝં ધન સજની રે—

તુમરે ચમનકે પુલ હેં ન્યારે ખાબા કુતબુદ-દીન,
કુતબકે તારે રાજ હુલારે ખાબા ફરીદુદ-દીન,
તન વાઝં નિસાઝં ધન સજની રે—

શાને નખી મહબુબે ઇલાહી ખાબા નિઝામુદ-દીન,
બને અલી કલીયર કે બાસી ખાબા અલાઉદ-દીન,
તન વાઝં નિસાઝં ધન સજની રે—

પીર બશીરકે બલ-બલ બાઉં ડાઝં મેં તન મન વાર,
ચોર તજમુલ કોન હે મોરી નાવકા ખેવન-હાર,
તન વાઝં નિસાઝં ધન સજની રે—

હોરી—૭૪

રંગચે હોરી ખેલુંગી ખાબાકે દરબાર,—

કેસર ઘોલકે રંગ બનાઉં, લર પીચકારી પી પર માઝં,
દેખું મેં અજબ બહાર, સાખીરકે દરબાર-રંગસે.

ઇત્ર અખીર ગુલાલ રલાઉ, પાંચોં ચિશત જહાં મેં પાઉં,
છીડકું મેં બાર બાર, સાખીરકે દરબાર-રંગસે.

મુનરે રંગીલે છેલ લલરીયા, પીયાકી બસંતી રંગદે પગડીયા,
મેં તોરે બલહાર, સાખીરકે દરબાર—રંગસે.

મીરાં-શાહ ચલ ખાબાકે દવારે, ખાબા મોઠન સગ રંગ ડારે,
અયસો ચતુર ખીલાર, સાખીરકે દરબાર—રંગસે.

કુમરી—૭૫

ફંસ-ગઈ મેંતો કાલુ બલામેં,—
લામ અલેફ ઓર મીમકા પરદા,
ઉસકો હટા-કર સામને આભ,
દીલમેં અદાયેં ઉતર ગઈ રે—ફંસ-ગઈ.
ઇનના ખલક-ના દીલસે ભુલા-જા,
નહનો અક-રખ સબકો ખતા-જા.
હીજમેં મરગઈ મરગઈ રે—ફંસ-ગઈ.

(બહાગ—૭૬

સખીરી મોકો-રે પીયા ખીના કલ ના પરે,—
મંદીર અધેરા મોરી સેજલી સુની,
ખીન પીયા જીયરા ઉરે—સખીરી.
ખાન-પાન મોકો કછુ ના ભાવે,
નીસ દીન જીયરા જરે—સખીરી.
ખીરેહુ અગન મોરે તનમેં ઉઠત હે,
અખીયુસે નીર જરે—સખીરી.
ખોજ કરોરી મોરી સુધડ સહેલીયાં,
કોન મેરે પીયાકો હરે—સખીરી.

પીયાકા પતા ગુરૂ દેત હે જ્ઞાની,
અખ કાહે ફીકર કરે—સખીરી.

ભજન—૭૭

કોઈ પીયો પીયાલા રામ રસકા, બહુયો જાત હે નીર,—
ગંગારે જમુના સરસ્વતીજી વાકો નીરમળ નીર.
પ્યાસા હોતો ભરભર પીલે, તટ જમુનાકે તીર—કોઈ.
કામ કોધકો ગરદન મારો, મનસે રાખો ધીર,
રામ ભજનસે લગન લાગે, નીરમલ હોત શરીર—કોઈ.

હોરી—૭૮

બાલમ મોકો અખ ના છુઓ,
મોરી સુરખ ચુંદરીયા મસ્કાય—બાલમ.
સીનેપે મોરે ના મારો પીચકારી,
અંગીયાકો દાગ લગ જાયે—બાલમ.
ગોરેસે ગાલ પર મારકે થપ્પડ,
જુદ્દ દીયો ઉલગાય—બાલમ.
સન્મુખ મોરે રહો મત ઠાડે,
નીપટ છયા લલગાય—બાલમ.

જ્ઞાની કહત હે ચે શ્યામ તુમનસે,
 જીયરા મોરા ઘળરાય—બાલમ.

કાલીગડા—૭૯

કયા કેહના હાલ ફકીરોંકા, ફકીરોંકા ગુરૂ પીરોંકા—કયા.
 કોઇકો પસંદ હે મહેલ હવેલી, માલ ખજાના હીરોંકા—કયા.
 કોઇકો પસંદ હે સુકી રોટી, ઓર ખીછાના હસીરોંકા—કયા.
 આશીક મસ્ત ફકીર અલાહકે, ભાવ ન પુછે અમીરોંકા—કયા.
 ગરીબ ગુનેહ-ગાર આજીવ અનવર, પાર નહીં તકસીરોંકા—કયા.

કાફી—૮૦

હો મેહશર જે ડીં મોંમીનાબ વાલી નખી રસુલ,
 વાલી નખી રસુલ, જીનખે કલમું આહે કુખુલ—મેહશર.
 અબા-બકર સીદદીક ઉમર શાહ, રખબ આહે મકખુલ,
 શાહ ઉસમાન ગની અલી, હીન ચારનકે મત ભુલ—મેહશર.
 હસન હુસેન ફરજંદ અલીબ, ખીખી શાહ ખુતુલ,
 મેહશર જે ડીં મદતું કરંદા, મનકી થીએ મલુલ—મેહશર.
 ચાફ મજહૂબ ખરહક આહન, સલબ હક મામુલ,
 ઈમામ આઝમ-જે મજહૂબ થે આહું, આંહીયાં નીત મશગુલ—

મેહશર

ગૌસલ આઝમ મુરશીદ મુંબ, બાગે નબોબ પુલ,
મહત્તું કર હી અનવર તુહને, ગુલામ આહે જેમુલ—મેહશર.

કુમરી—૮૧

પીયા ખાનકે રૌઝેપે જઈયાં—પીયા,
ચુન ચુન ડાઝં મેં રૌઝેપે કલીયાં,
સૈયાં ડાઝં મેં કલીયાં—પીયા.
ઘરમેં ન લાગે જીયરા સૈયાં,
અમનકે અબ જઈયાં—પીયા.
દરબારમેં ખાનકે સખીયન મીલકે,
કરે આઓ રંગ રલીયાં—પીયા.
પ્રીતમેં ખ્યારે ખાનકે કૌસર,
અગનસે જો જલીયાં—પીયાં,

કુમરી. ૮૨

માલનીયા લાવે અમેલીકે હાર,
જેલેકે ગજરે હોં જવ-હીકે કંગને,
પેહનુંગી કરકે સીંગાર —માલનીયા.
ગઝબકી આઈ હુઈ હે બહાર ગુલશનમેં.
ખીલા હે ચાર તરફ લાલ-બાર ગુલશનમેં.
ફહાં હે આયેં ચલેં બાદા-ખાર ગુલશનમેં,

પીયેં પીલાયેં મયે ખુશ-ગવાર ગુલશનમેં.
 સાબીર પીયાસે તુ મોહે મીલાહે,
 જાઉં મેં તોપે નિસાર —માલનીયા.

દાદરા. ૮૩

મેં અલબેલી અકેલી ખડી સુનરાકી ગલી—
 પાંચ રૂપીયે સુનરા માંગે ઘડદે ઘડાદે મોરી ચંપા-કલી,
 પાંચ રૂપીયે જડીયા માંગે જડદે જડાદે મોરી ચંપા-કલી.
 પાંચ રૂપીયે પટવા માંગે ગુંધદે ગુંધાદે મોરી ચંપા-કલી.
 મેં અલબેલી એકલી ખડી સુનરાકી ગલી—

ખમાચ ૮૪.

અગીયા લાગી સુંદર બન જલ-ગયા—
 તુમહારી ચુપસે મેરી ચુપ ઝબાં હે બોલો તો,
 યે મીસ્સી હોટોપે હે યા ધુવાં હે બોલો તો.
 મેરે તો દીલમેં કુછ ઓરહી ગુમાન હે બોલો તો,
 યા લાલી પાનકી હે યા દહનમેં આગ લાગી—
 કોયા ઈલાજ અતીબખાને ના-રસાઈસે,
 યે આખીરશ હુઈ સેહુ-હત કીસી દવાઈસે,
 યે રંગ અસ્મકા હે તેરી આશનાઈસે,

જલે હે લાથ મેરી આતથે જુદાઈસે,
 મદદકો પહોંચો સનમ અબ કફનમેં આગ લગી—
 મીલા હે નામે ખુદા મુજકો એક સનમ અયસા,
 કે જીસકે દેખેસે હોતે હેં સેંકડો શયદા.
 ખયાં મેં કયા કહું ઉસ ગુલકી બોલી ખાતોંકા,
 શફકકો દેખકે કેહતા હે નવ-જવાં મેરા,
 અજબ તમાશા હે ચરખે કોહનમેં આગ લગી—
 ભરે થે કમ-કમે હરએક ગુલકી જોલીમેં,
 છીડકતે જાતે-થે હંસ-હંસકે રંગે હોલીમેં,
 ગુલોંને ઘેર લીયા-થા ઉન્હેં ઠંઠોલીમેં.
 ગુલાલ જુદેંમેં ઉનકે પડા-થા હોલીમેં,
 તો લાલા બોલા-કે મુશકે ખુતનમેં આગ લગી—

દાહરા ૮૫

કડીયાં ન દુટેં હુમારી દેખો હો ખાલમાં—
 શબે વિસાલ ન ગફલતમેં ટાલીયે સાહેબ,
 જો કુછ હોં આપકે અરમાન નીકાલીયે સાહેબ.
 જો પી હે મય તો તખીયત સંભાલીયે સાહેબ,
 બેહક-કે હાથ ન ગરદનમેં ડાલીયે સાહેબ.
 કહીં દુટે ન બેયાં હુમારી હો ખાલમાં—

ખિહાગ ૮૬.

ચુડીયાં મોરી કરકાંઈ-અરે હાં સૈયાંરે ચુડીયાં મોરી કરકાંઈ-
ચલો હટો મોરી ખેયાં ન-પકડો, હાયરે કલાઈયાં મુરકાંઈ.
—અરે હાં.

સાંવરી સખી ચતરેં ઓરહી કહત કુછ ન સુનત ખ્યારો,
જાઓ જાઓ કાહે મોરી નીંદયા ઉચટાઈ—અરે હાં.

કેહરવા.

અપને જાજાઈ જોગન બની, જોગન બની ખેરાગન
બની-મેંતો-

છુટા પસીના નુરકા રે જોયા ચંખેલી પુલ,
સખ સખીયન મીલ સેહરા ગુંથે પેહને નખી રસુલ—મેંતો.
પત્તા ટુટા કાલસેરે લે-ગઈ પવન ઉડાયે,
અબકે ખીછડે કબ મીલેગે દુર પડેંગે જાયે—મેંતો.
ઢાલા અંદર સજ રહા હે-ખહાર ખડી હે બસત,
ચારેં પાયે ઉઠ ચલે તો કોઈ ન આયા સાથ—મેંતો.
સોના લેને પીયુ ગયેરે સુના કર ગયે દેસ,
સોના લીયે પીયુ નહીં આયે ભગવા દે-ગયે લેસ—મેંતો.

હાદરો.

મઝા દેતે હેં કયા ખાળ તોરે ખાલ ધુંધરવાલે,
મેં જાનેકી કરતા હું આસ, ખાળ કયું નહીં ખુલાતે પાસ,
તોરે તરફસે ખાળ મેરે દીલમેં પડગયે લાલે—મઝા.
મેં જાઉંગા અય ચાર, મેરે ખાળકે દરબાર
હમ ફીરેંગે દોનોં ચાર, દોનોં હાથ ગલેમેં ડાલે—મઝા.
યાકુખ ચલો તુમ ચાર, અપને ખાળકે દરબાર,
યેહી મેરે અરમાન જખ નીકલે દીલસે નાલે—મઝા.

ધુરપદ.

વારી જાઉરે ખાળ ખ્યારે તુમપર વારનારે, તુમપર વારનારે.
ઉસમાનકે ખ્યારે રાજ હુલારે, મેં તુમપર બલકારે.
દરસ દીખાઢો બહરે ખુદાં વોહ ચારનારે—વારી.
રશકે કીમયા વોહી બશર હે, બુતકી જીસપર તોરી નઝરહે.
હે સખસે બરહકર બેહતર તોરા દરબારનારે—વારી.
હીજરમેં તોરે ચયેન ન આવે, નીસહીન મોરા જીયા ઘબરાવે,
રોવત કલપત હું મેં તોરે કારનારે—વારી.
આનકે દરપર કયસે નવાઉં રોઝેપે તોરે બલબલ જાઉં,
કુરખાન હે તુમપર કાબીલ અય સરકારનારે—વારી.

કેહરવા:

અજમેર વાલે ખાન પીયા-ખાન પીયા મોરે ખાન પીયા-
અજમેર.

તરસત હેં અંખીયાં તોરે દરસકો-અખ તુ ખુદારા શીકલ
દીખા-અજમેર.

સુલતાને દીં અખ લુત્કો કરમસે-દરકા તુ અપને ખાદીમ
ખના-અજમેર.

નયનનમેં ખાન નીંઠ નહીં હે-જખસે તસંસુર તેરા હુવા-
અજમેર.

જસપર ફીદા હેં જન્નો બશર સખ-વોહ ખ્યારી સુરત હમકો
દીખા અજમેર.

કાખીલકો-દરપે ખાન પીયા અખ-જલદી બૂલાલે બહરે ખુદા-
અજમેર.

દાદરા.

તુમ હો ખુદાકે વઝીર, તુમ હો ખુદાકે વઝીર-હમારે ખાન.
હીજરમેં તેરે તડપ રહા હું, દીલકો નહીં મેરે ધીર-હમારે ખા.
મેરી બખર લો સુલતાને આલમ. હુવા રંજે અલમમેં અસીર-
હમારે ખાન.

કાખીલકો દરપર અપને બુલાલો, અય મેરે પીરોંકે પીર-હમારે.
વમામ રાહ.

